

KASTERLEE, HOUTUM

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek: Programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 1613

Titel

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek Kasterlee, Houtum:
Programma van maatregelen

Auteur(s)

Jeska Pepermans

Erkende archeoloog

2019/00001 Jeska Pepermans

Projectnummer J. Verrijckt

2023-497

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2024G213 (LBO)

2024G215 (PS)

Plaats en datum

Beerse, 2/08/2024

INHOUD

Inhoud.....	2
1 Administratieve gegevens	3
2 Gemotiveerd advies	4
2.1 Aanleiding vooronderzoek	4
2.2 Resultaten vervolgonderzoeken	4
2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek	4
2.2.2 Proefsleuvenonderzoek	4
2.3 Impactbepaling van de geplande werken	5
2.4 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	5
3 Bibliografie	6

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2023-497
Projectcode Onroerend Erfgoed		2024G213 (LBO) 2024G215 (PS)
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Kasterlee
	Straat	Houtum
Kadastrale gegevens	Gemeente	Kasterlee
	Afdeling	1
	Sectie	D
	Percelen	23w, 40n
Coördinaten	Noord	X: 192327.24 Y: 213237.65
	Oost	X: 192358.66 Y: 213214.99
	Zuid	X: 192298.50 Y: 213132.57
	West	X: 192266.86 Y: 213169.31
Oppervlakte plangebied		Ca. 4.269 m ²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 4.269 m ²
Erkend Archeoloog		2019/00001 Jeska Pepermans

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota VAN EYCK, B. & VERRIJCKT, J. 2023: *Archeologienota Kasterlee, Houtum, Beerse*. met ID 28302 en projectcode 2023K321. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande verkaveling langsheen Houtum te Kasterlee. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek

In het kader van de geplande verkaveling aan Houtum te Kasterlee, vond binnen het plangebied een landschappelijk bodemonderzoek plaats.

Landschappelijke boringen hebben uitgewezen dat een archeologisch relevant niveau zich bevindt op een diepte van 65 à 85 cm beneden het maaiveld. Gezien de geplande werken een verkaveling omvatten, dient er uitgegaan te worden van een maximale bodemverstoring. Hierdoor is er sprake van een bodemingreep tot onder of in een eventueel archeologisch niveau. Eventuele archeologische waarden zullen hierdoor worden weggegraven. Volgens voornoemde kan gesteld worden dat er niet voldoende informatie aanwezig is over de eventuele aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er is wel voldoende informatie aanwezig om te beoordelen dat eventuele archeologische sites verstoord worden door de geplande werkzaamheden. Hierdoor is een behoud *in situ* onmogelijk.

Vanwege de afwezigheid van een intacte bodemopbouw of goed bewaarde podzol B, wordt verder steentijdonderzoek niet geadviseerd. Er wordt geadviseerd om een proefsleuvenonderzoek uit te voeren om de aan- of afwezigheid van eventuele sporensites na te kunnen gaan.

2.2.2 Proefsleuvenonderzoek

In het kader van de geplande verkaveling aan Kasterlee, Houtum vond binnen het plangebied een archeologisch proefsleuvenonderzoek met ingreep in de bodem plaats.

Tijdens het vooronderzoek met ingreep in de bodem zijn zeven spoornummers uitgedeeld aan landbouwsporen en greppels. Deze zijn terug te brengen tot de afwatering van de percelen en de interne indeling ervan. Ze leverden geen vondstmateriaal op, maar op basis van de vulling, historisch en huidig kaartmateriaal, kan beoordeeld worden dat ze dateren uit de Nieuwe Tijd en later. Verder werden diverse, recente antropogene verstoringen aangetroffen. Deze zijn gerelateerd aan de recente activiteiten binnen het plangebied, vanaf de afbraak van het gebouw dat weergegeven staat op de topografische kaart uit 1873 tot heden. Er werden geen archeologische sporen aangetroffen die direct in verband te brengen zijn met bewoning, grafrites, ambachtelijke activiteiten, of andere menselijke activiteiten buiten landbouw en perceelsindeling. Hierdoor kan de waarde en archeologische relevantie van de aangetroffen greppels eerder als laag beoordeeld worden. Het archeologisch vlak werd aangelegd op dieptes van ca. 62 à 87 cm beneden het maaiveld.

Gezien de geplande werkzaamheden een verkaveling omvatten, dient er uitgegaan te worden van een maximale bodemverstoring. Dit niveau zal dus geraakt worden door de geplande verkaveling. Vanwege de afwezigheid van waardevol archeologisch erfgoed binnen het plangebied, zal er echter ook geen waardevol archeologisch erfgoed verloren gaan.

Het proefsleuvenonderzoek te Kasterlee, Houtum leverde geen archeologische waardevolle sporen op. Hierdoor is er geen kenniswinst te behalen en is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. J. Verrijckt Archeologie & Advies adviseert dan ook om het plangebied vrij te geven voor verdere ontwikkeling.

2.3 Impactbepaling van de geplande werken

Het archeologisch vlak werd aangelegd op dieptes van ca. 62 à 87 cm beneden het maaiveld. Gezien de geplande werkzaamheden een verkaveling omvatten, dient er uitgegaan te worden van een maximale bodemverstoring. Dit niveau zal dus geraakt worden door de geplande verkaveling. Vanwege de afwezigheid van waardevol archeologisch erfgoed binnen het plangebied, zal er echter ook geen waardevol archeologisch erfgoed verloren gaan.

2.4 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek te Kasterlee, Houtum leverde geen archeologisch waardevolle sporen op. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat er binnen de contouren van het plangebied geen archeologische waardevolle site aanwezig is. Aangezien er geen archeologische site aanwezig is, is er geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk. Een programma van maatregelen werd hierdoor niet opgemaakt.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevallsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. Eventuele toevallsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 BIBLIOGRAFIE

BORSBOOM, A. & VERHAGEN, P. 2012. *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek* (IVO-P). SIKB

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), 2019.

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., & ERVYNCK, A. 2016. Archeologische vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.

TOL, A. J., VERHAGEN, P. & VERBRUGGEN, M. 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek*, KNA-leidraden, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.

VAN EYCK, B. & VERRIJCKT, J. 2024. *Archeologienota Kasterlee, Houtum*, J. Verrijckt Rapport Nr. 1460, Beerse.

VAN GILS, M. & DE BIE, M. 2006. Steentijd in de Kempen. Prospectie, kartering en waardering van het laat-paleolithische en mesolithische erfgoed. In: COUSSERIER, K., MEYLEMANS, E. & IN 'T VEN, I. (red.), *CAI-II. Thematisch inventarisatie- en evaluatieonderzoek*. VIOE Rapporten 2, Brussel, 7-16.

VAN GILS, M. & MEYLEMANS, E. 2019. *Prospecteren naar steentijd artefactensites – versie 1*, agentschap Onroerend Erfgoed.